

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ

79026, м. Львів-26, вул. Козельницька, 4, тел./факс (032) 270-74-30
E-mail: ecoinst@mail.lviv.ua Код: ЄДРПОУ 05540066, МФО 825014,
Банк ГУДКУ у Львівській області, р/рахунок 35218003000725

28.04.2016, № 70

На № _____ від _____

**Наукове обґрунтування
до ліміту на використання природних ресурсів у межах території
Карпатського біосферного заповідника в 2016 році
шляхом проведення санітарно-оздоровчих заходів та інших
рубок (вирубубання аварійно-небезпечних дерев уздовж автодоріг)**

У відповідності з чинними нормами природоохоронного законодавства, санітарно-оздоровчі заходи в лісах природно-заповідного фонду проводять з метою сприяння збереженню та відновленню цінних лісових природних комплексів, забезпечення охорони й захисту їх від шкідників і хвороб, поліпшення властивостей лісу, а також раціонального використання лісових ресурсів.

Обстеження пошкоджених ділянок лісу на території Карпатського біосферного заповідника (КБЗ) проводили з урахуванням вимог нормативних документів (Закон України «Про природно-заповідний фонд України», «Правила поліпшення якісного складу лісів», «Санітарні правила в лісах України», Положення про Карпатський біосферний заповідник).

Для підготовки наукового обґрунтування використані також дані багаторічних спостережень за динамічними змінами в лісах заповідника і польових обстежень пошкоджених насаджень і відповідних рішень Науково-технічної ради КБЗ.

Загалом слід відзначити, що відповідно до плану проведення санітарно-оздоровчих заходів в лісах КБЗ, погодженого Департаментом екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації від 25.03.2016 р. та затвердженого Управлінням лісового та мисливського господарства у Закарпатській області від 31.03.2016 р., оперативних природоохоронних заходів потребують ділянки насаджень загальною площею 127,7га, на яких доцільно провести вибіркові санітарні рубки та ліквідацію захаращеності з вирубкою 5227 кбм деревини, у т.ч. 4604 кбм ліквідної.

Проведення суцільних санітарних рубок не передбачається.

У межах території заповідної зони Карпатського біосферного заповідника жодних санітарно-оздоровчих заходів проводитись не буде.

На обстежених ділянках видів рослин, що включені до Червоної книги України та рідкісних угруповань, що включені до Зеленої книги України не виявлено.

У процесі проведення природоохоронних і лісівничих заходів на зазначених ділянках рекомендуємо застосувати природозберігаючі технології, які сприяли б відновленню порушених лісових екосистем і формуванню деревостанів за складом і структурою наближених до природних.

Важливо на зазначених ділянках після проведення санітарно-оздоровчих заходів у деревостанах налагодити моніторинг їх санітарного стану й динаміки природного поновлення.

Вважаємо за доцільне проведення на території Карпатського біосферного заповідника у 2016 році санітарно-оздоровчих заходів, а саме вибіркових санітарних рубок та ліквідацію захаращеності в пошкоджених деревостанах на загальній площі 127,7 га з вирубкою 5227 кбм, у тому числі 4604 кбм ліквідної деревини.

Проведення на пошкоджених лісових ділянках запропонованих санітарно-оздоровчих заходів сприятиме покращенню санітарного стану деревостанів і підвищенню їх стійкості.

Також, планується провести розчистку кущів у ПНД відділенні «Долина нарцисів» на площі 3,5 га. Вилучення чагарників на лучних екосистемах заповідного урочища має важливе природоохоронне значення, оскільки сінокісні луки є оселищами значної кількості трав'яних рослин і в багатьох випадках є єдиним осередком існування численних, у тому числі й рідкісних, лучних видів флори. Припинення вирубування чагарників у ПНД відділенні «Долина нарцисів» призведе до їх подальшого поширення, і як наслідок, до витіснення та зменшення популяції нарцису вузьколистого та інших охоронюваних лучних видів.

Таким чином, вважаємо доцільним у ПНДВ «Долина нарцисів» провести інші рубки (розчистка кущів) на площі 3,5 га з вирубуванням 59 кбм хворосту та хмизу з метою підтримки лучних місцевиростань рідкісних трав'яних видів рослин.

Крім цього, слід відзначити, що значна частина території Карпатського біосферного заповідника, зокрема лісові насадження природоохоронних науково-дослідних відділень безпосередньо прилягають до земельних ділянок з житловими будівлями, автомобільних доріг лісогосподарського та протипожежного призначення, які використовують місцеві жителі для виходу на полонини, туристи під час відвідування високогір'я заповідних масивів та служба державної охорони заповідника під час патрулювання. За погіршення погодних умов, дерева, які ростуть уздовж автодоріг, часто падають на них, створюючи загрози життю та здоров'ю громадян. Тому, для запобігання виникнення таких випадків спеціалістами заповідника за участю членів комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Рахівської райдержадміністрації комісійно обстежено насадження щодо виявлення

потенційно аварійно-небезпечних дерев і запропоновано провести роботи з їх ліквідації.

Таким чином, з метою запобігання нещасних випадків, вважається доцільним проведення інших рубок (вирубка аварійно-небезпечних дерев уздовж автодоріг та над будівлями), а саме:

- у Чорногірському ПНДВ на площі 5,0 га з вирубкою 81 аварійно-небезпечних дерев вздовж автодоріг КБЗ загальною кубомасою 135 кбм, у т.ч. ліквідної деревини 125 кбм;

- у Рахів-Берлибаському ПНДВ на площі 0,1 га з вирубкою 7 аварійно-небезпечних дерев над будівлями загальною кубомасою 16 кбм, у т.ч. ліквідної деревини 16 кбм.

ДИРЕКТОР ІНСТИТУТУ
д.б.н., с.н.с.

M. P. Kozlovskyi
М.П.Козловський

Зав. відділу охорони природних екосистем,
Інституту, к.б.н., с.н.с.

O. O. Kagal
О.О. Кагало